

Historier fra de varme lande

Carsten Ploug Olsen

Nægtes hverken kan eller skal det - jeg føler mig ikke godt tilpas blandt mennesker. Jeg har det bedre og føler mig mere i slægt og på bølgelængde med aber. Jeg har mødt en del rundt omkring på mine rejser i Syden, og jeg vil nu fortælle om nogle få - men uforglemmelige - af dem.

Mine næreste venner er aber. Så hvordan udtrykke det anderledes end at min bedste ven er en bavian. Derfor vil jeg begynde med -

Charlie

Første gang jeg mødte Charlie, eller Charles Montgomery St. Clyve som han rettelig hedder, var på en rejse i det indre og vidtstrakte Congo. Jeg faldt for hans rene maskulinitet og venlige væsen. Her var en kriger for hvem krig ikke var nødvendig - han besnærede og overvandt alle med charmens effektive diplomati.

Bavianens natur er helt anderledes end for eksempel orangutangens. Orangutanger - hannerne - siger jeg uden at generalisere - er temmelig bøvede og dertil særdeles nøjeregnende i pengesager - og påståelige; hvilket enhver der har diskuteret med en sådan kan bevidne. Hunnerne derimod er blide og sværmeriske - rører næsten ikke jorden når de går. Men vækker man først deres vrede - har man en evig fjende.

Bavianen er *magt*. Vi vidste begge to med det samme, at vi ville blive venner - eller fjender - for livet. Da vores øjne mødtes, glimtede noget farligt på bunden af hans blik, og jeg gøs - så var det forbi, og et smil bredte sig i et ansigt hos en personlighed, der aldrig havde lidt nederlag.

Med tiden udviklede vi - som det af og til sker mellem venner - en godmodig kappestrid på ånd. Jeg forsøgte at lære ham *matematik* - som jeg beherskede på rimeligt niveau - og havde en drøm om engang også at undervise ham i matematikkens grundlagsproblemer - herunder studiet af *Russell* og *Whiteheads Principia Mathematica* - men han blev stædigt siddende ved sin kugleramme, som jeg havde foræret ham til en fødselsdag, og kunne ikke begribe at -

$$2 + 2 = 4$$

Han derimod slog mig med mange længder i litterær og kunstnerisk dannelse; han vidste præcis hvad *Picasso* ville udtrykke med *Guernica* og kendte nøglen til *Joyce*' monstrøse *Finnegans Wake* og mange andre dunkle mysterier. Og sådan drillede vi hinanden med det vi vidste og især det vi ikke forstod. Vi var venner.

En aften vi var sammen til en fest - mange år efter vi mødtes og i en helt anden del af verden og i en anden tid - traf jeg min kommende kone i en snestorm i en lejlighed på Manhattan: Den senere så berømte professor i polydimensional kernestregsfysik i Multiversene -

Effie

Eller retteligt, Evelyn Thomas Huntson; dengang en lille forskræmt bonobo, der sad og vred sine hænder på en stol ved væggen som bad hun for sit liv. Om hun bad for at blive budt op eller ladet i fred, ved jeg ikke; jeg bød hende op, en flamme tændtes i hendes blik, hænderne standsede den stumme bøn -

Og vi dansede, tæt, tæt, hele aftenen og lidt af natten idet hun klyngede sig til mig; jeg lod Charlie være Charlie, og Effie og jeg fulgtes hjem til mig, der dengang boede i Staterne i en lille lejlighed der både kunne have været værre og bedre, men den var min. Effie satte sig forskræmt på kanten af en stol og kom ved et uheld til at vælte en vase med vand men uden blomster. Så så vi på

hinanden, hun lagde hovedet på skrå, som vurderede hun mig, fare eller ikke-fare, jeg så på hende og blinkede -

Så udstødte hun et skrig -

Af glæde og stormede hen til det ene vindue og videre op i gardinerne og ned igen og over det hele; og jeg vidste, at hun var min.

Efter nogle måneders lykkeligt samliv tog vi på en rejse til det vældige Asien, nærmere bestemt til den lille by, Taras, i det sydlige Kazakhstan, hvor Effie skulle deltage i en konference, og der introducerede hun mig til sin ven,

Zala

Pianisten, en musikalsk Gorilla med overbid, der over en drink forklarede mig, at når man spiller *Beethovens* klaversonater, skal der være *ild* og ikke sukker mellem hænder og instrument. Beethoven - sagde han - er kamp fra mørke til lys, overgang fra død til liv, og er ikke for tøsedrenge.

Nå nå, sagde jeg eller tænkte jeg. Siger du det fordi du mener det, eller fordi du vil imponere Effie? Jeg mærkede et stik af jalousi og ærgrede mig over Effies blik, der hang ved den store grobrian, som jeg hadede ved første blik. Hvad gør man, når den udkårnes indre blik og hjerte drejer mod en anden?

Er det mig der er en tøsedreng, er det mig du mener? Fuck.

Effie lyste, jeg brændte. Men så var konferencen forbi, og vi havde ingen særlig grund til at blive, så vi rejste hjem. Effie talte opstemt under hele flyveturen, jeg sad tavs, indesluttet i et mørke uden ende.

Forresten, glemte jeg at sige, at jeg selv er *chimpanse*, og før Effie en rigtig festabe?

Og matematiker.

For at dulme min sorg over det, der var og som måske nu var forbi, dykkede jeg atter ned i skrifter af mine helte, *Newton, Leibniz, Euler, Frege* og igen søgte jeg gennem studier af ikke-euklidisk geometri at skabe et rum med en smule varme og fred og genkendelighed omkring og i mig.

Og jeg søgte - først og sidst og altid - tilbage til Charlie og stillede ham - efter at vi sammen havde indtaget et af ham veltillavet måltid i hans hybel i Milano og drukket hver et par glas *Chivas Regal* - et simpelt spørgsmål:

Er variationsmulighederne i skak endelige eller uendelige, er hele denne symbolske og virkelige runddans mellem sort og hvidt, mørke og lys, ondt og godt, død og liv - alle disse lidelser - i princippet uendelig og evig, eller kan vi bevise, at det engang nødvendigvis må finde sin afgørelse og afslutning?

Charlie trak på skuldrene og sagde, at han ikke vidste det. Da han så at dette betød noget for mig, sagde han -

Hvad tror du selv? Hvis spørgsmålet fødes i dig, er svaret måske også der. Ikke i mig. Jeg kan give dig en tekstnær tolkning af Thomas Manns Trolddomsbjerg, en analyse af Michael Kviums teknik og slutprodukt, jeg kan Gustav Mahlers partiturer i søvne; men jeg kan ikke hjælpe dig om jeg så kunne læse stjernernes dans og blodets sitren og tidens stille susen. Jeg kan leve, ikke forklare livet. Men er det ikke også nok?

Et øjeblik var der stille mellem os. Så begyndte jeg at sitre indeni. Charlie undertrykte en klukken. Jeg kunne ikke lade være med at smile. Så lo jeg. Vi lo. Vi lo så knuden indeni rystede. Den

opløstes og forsvandt som regn der løber ned ad ruderne, ned i afløbet, ind under byen og ud til havet hvor den forsvandt. Jeg tænkte:

Her sidder vi to gamle abekatte og vil være Gud. Lad os dog bare leve, se hvad der kommer. Og så leve igen. Leve leve -

laaahaaahihhi uh uh he he

Cpo 2018